

Dohovor
o prístupe k informáciám,
účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti
v záležitostiach životného prostredia

PREAMBULA

Strany tohto dohovoru,

odvolávajúc sa
na 1. princíp štokholmskej Deklarácie o životnom prostredí človeka,

odvolávajúc sa tiež
na 10. princíp Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Rio de Janeiro,

odvolávajúc sa ďalej
na rezolúcie Valného zhromaždenia 37/7 z 28. októbra 1982 o Svetovej charte prírody a 45/94 z 14. decembra 1990 o potrebe zabezpečiť zdravé životné prostredie pre blahobyt človeka,

odvolávajúc sa
na Európsku chartu o životnom prostredí a zdraví prijatú na Prvej európskej konferencii o životnom prostredí a zdraví, Svetovej zdravotníckej organizácie, vo Frankfurte nad Mohanom, v Nemecku, 8. decembra 1989,

zdôrazňujúc
potrebu chrániť, zachovávať a zlepšovať stav životného prostredia a zabezpečovať trvalo udržateľný a z hľadiska životného prostredia bezproblémový rozvoj,

uznávajúc,
že zodpovedajúca starostlivosť o životné prostredie je nevyhnutná na dosiahnutie blahobytu ľudstva a zabezpečenie základných ľudských práv, vrátane práva na život ako taký,

uznávajúc tiež,
že každý človek má právo na život v životnom prostredí, ktoré je postačujúce na zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu a súčasne je povinnosťou každého, jednotlivo aj spoločne s inými, chrániť a zlepšovať životné prostredie v prospech súčasných i budúcich generácií,

s ohľadom na to,
že k zabezpečeniu tohto práva a k splneniu tejto povinnosti, občania musia mať prístup k informáciám, musia mať právo podieľať sa na rozhodovacom procese a musia mať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, a v tomto smere uznávajúc, že občania môžu potrebovať pomoc pri vykonávaní svojich práv,

uznávajúc,
že zlepšený prístup k informáciám a účasť verejnosti v rozhodovacom procese v otázkach životného prostredia posilňujú kvalitu a následné uplatňovanie rozhodnutí, prispievajú k environmentálnemu povedomiu obyvateľstva, dávajú verejnosti možnosť vyjadriť svoje záujmy a umožňujú verejným inštitúciám náležite tieto záujmy zohľadniť,

s cieľom
podporiť zodpovednosť a transparentnosť rozhodovania a posilniť verejnú podporu rozhodnutí týkajúcich sa životného prostredia,

uznávajúc

potrebu transparentnosti vo všetkých oblastiach verejnej správy a vyzývajú legislatívne orgány k uplatňovaniu princípov tohto dohovoru v ich konaniach,

uznávajúc tiež,

že verejnosť potrebuje poznať spôsoby účasti v rozhodovacom procese týkajúcom sa životného prostredia, mať do nich voľný prístup a vedieť ako ich využívať,

uznávajúc ďalej

dôležitosť príslušných úloh, ktoré jednotliví občania, mimovládne organizácie a súkromný sektor môžu zohrávať v ochrane životného prostredia,

považujúc za žiadúce

podporovať vzdelávanie o životnom prostredí s cieľom prehĺbiť chápanie životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja, a podporiť prehĺbenie povedomia verejnosti o rozhodnutiach a účasti v rozhodnutiach, ktoré ovplyvňujú životné prostredie a trvalo udržateľný rozvoj,

povšimnúc si

v tejto súvislosti dôležitosť využitia verejných oznamovacích prostriedkov, elektronických alebo iných budúcich foriem komunikácie,

uznávajúc

dôležitosť úplného zahrnutia záujmov v oblasti životného prostredia do rozhodovania verejných inštitúcií, ako i následnú potrebu toho, aby verejné inštitúcie mali presné, ucelené a najaktuálnejšie informácie o životnom prostredí,

uvedomujúc si,

že verejné inštitúcie majú informácie o životnom prostredí vo verejnom záujme,

zohľadňujúc to,

že pre verejnosť, vrátane organizácií, musia byť prístupné účinné súdne mechanizmy tak, aby boli chránené ich zákonné záujmy a dodržiavané právne normy,

povšimnúc si

dôležitosť zodpovedajúcich informácií o výrobkoch, ktoré sú poskytované spotrebiteľom, aby sa mohli na ich základe rozhodovať pre možnosti šetrnejšie k životnému prostrediu,

uznávajúc

obavu verejnosti z úmyselného uvoľnenia geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a potrebu zvýšenia transparentnosti a posilnenia účasti verejnosti v rozhodovacom procese v tejto oblasti,

presvedčené,

že naplnenie tohto dohovoru prispeje k posilneniu demokracie v regióne Európskej hospodárskej komisie OSN (EHK OSN),

vedomé si

úlohy, ktorú v tomto smere zohráva Európska hospodárska komisia, odvolávajú sa, okrem iného, na Metodické usmernenie Európskej hospodárskej komisie o prístupe k informáciám o životnom prostredí a účasti verejnosti v rozhodovacom procese týkajúcom sa životného prostredia, schválenej v rámci Ministerskej deklarácie prijatej na Tretej ministerskej konferencii "Životné prostredie pre Európu" v Sofii, v Bulharsku, 25. októbra 1995,

majúc na mysli

príslušné ustanovenia Dohovoru o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice štátov, prijatého v Espoo, vo Fínsku, 25. februára 1991, Dohovoru o cezhraničných vplyvoch priemyselných havárií a Dohovoru o ochrane a využívaní hraničných riek a medzinárodných jazier, obidvoch prijatých v Helsinkách, 17. marca 1992; a iných regionálnych dohovorov,

vedomé si,
že prijatie tohto dohovoru prispeje k ďalšiemu posilneniu procesu "Životné prostredie pre Európu" a k výsledkom Štvrtej ministerskej konferencie v Aarhuse, v Dánsku, v júni 1998,

sa dohodli nasledovne:

Článok 1

CIEĽ

Každá Strana bude zaručovať práva na prístup k informáciám, účasť verejnosti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru, s cieľom prispieť k ochrane práva každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, žiť v životnom prostredí, ktoré je postačujúce pre zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu.

Článok 2

DEFINÍCIE

Pre účely tohto dohovoru,

1. "Strana" znamená, ak text neuvádza inak, zmluvnú stranu tohto dohovoru;
2. "Verejná inštitúcia" znamená:
 - a) orgán verejnej správy na štátnej, regionálnej a inej úrovni,
 - b) fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce verejné administratívne funkcie v súlade s národným právom, vrátane osobitných povinností, činností a služieb vo vzťahu k životnému prostrediu;
 - c) akékoľvek iné fyzické a právnické osoby, ktoré majú verejné zodpovednosti alebo funkcie, alebo poskytujú verejné služby so vzťahom k životnému prostrediu pod kontrolou inštitúcie alebo osoby podľa odsekov a) alebo b);
 - d) inštitúcie akejkolvek regionálnej hospodárskej integračnej organizácie uvedenej v článku 17, ktorá je Stranou tohto dohovoru.

Táto definícia nezahŕňa orgány alebo inštitúcie vykonávajúce funkcie v súdnictve alebo v zákonodarstve.

3. "Informácia o životnom prostredí" znamená akúkoľvek informáciu v písomnej, obrazovej, zvukovej, elektronickej alebo inej materiálnej forme o:
 - a) stave zložiek životného prostredia, ako sú ovzdušie a atmosféra, voda, pôda, krajina, krajinné a prírodné prostredie, biologická rôznorodosť a jej zložky, vrátane geneticky modifikovaných organizmov, a vzájomných vzťahov týchto zložiek;
 - b) činiteľoch, ako sú látky, energia, hluk a žiarenie, a činnostiach a opatreniach, vrátane administratívnych opatrení, dohôd v oblasti životného prostredia, politik, právnych predpisov, plánov a programov, ktoré ovplyvňujú alebo by mohli ovplyvniť zložky životného prostredia v rozsahu písmena a) a analýzy prínosov a nákladov a iných ekonomických analýz a odhadov používaných v rozhodovacom procese o životnom prostredí;
 - c) stave zdravia a bezpečnosti obyvateľstva, podmienkach života obyvateľstva, kultúrnych pamiatkach a sídelných štruktúrach v rozsahu v akom sú, alebo môžu byť, ovplyvnené stavom zložiek životného prostredia, alebo prostredníctvom týchto zložiek činiteľmi, činnosťami alebo opatreniami uvedenými v písmene b);

4. "Verejnosť" znamená jednu alebo viac fyzických alebo právnických osôb a ich združenia, organizácie a skupiny vytvorené v súlade s národnými právnymi predpismi alebo praxou;

5. "Zainteresovaná verejnosť" znamená verejnosť, ktorá je alebo by mohla byť ovplyvnená rozhodovacím procesom týkajúcim sa životného prostredia, alebo sa o tento proces zaujíma; pre potreby tejto definície sa mimovládne organizácie podnecujúce k ochrane životného prostredia a spĺňajúce všetky požiadavky národného práva považujú za zaujímajúce sa o rozhodovací proces.

Článok 3

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

1. Každá Strana prijme nevyhnutné legislatívne, administratívne a iné opatrenia, vrátane opatrení na zaistenie súladu ustanovení tohto dohovoru týkajúcich sa informácií, účasti verejnosti a prístupu k spravodlivosti, rovnako ako aj riadne vykonávacie opatrenia, s cieľom vytvoriť a udržiavať jasný, transparentný a ucelený rámec pre naplnenie ustanovení tohto dohovoru.

2. Každá Strana sa bude snažiť zabezpečiť, aby predstavitelia úradov a orgány podporovali a usmerňovali verejnosť pri získavaní prístupu k informáciám, uľahčovali jej účasť na rozhodovacom procese a pri získavaní prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia.

3. Každá Strana bude podporovať vzdelávanie v záležitostiach životného prostredia a osvetu verejnosti, predovšetkým o tom, ako je možné získať prístup k informáciám, zúčastňovať sa na rozhodovacom procese a získať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia.

4. Každá Strana bude riadne uznávať a podporovať združenia, organizácie a skupiny podnecujúce k ochrane životného prostredia a zabezpečiť, že jej národný právny systém je v súlade s týmto záväzkom.

5. Ustanovenia tohto dohovoru neovplyvňujú právo Strany mať alebo zaviesť opatrenia umožňujúce širší prístup k informáciám, výraznejšiu účasť verejnosti v rozhodovacom procese a širší prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, ako je to požadované týmto dohovorom.

6. Tento dohovor nepožaduje zrušenie existujúcich práv na prístup k informáciám, účasť verejnosti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia.

7. Každá Strana bude podporovať uplatňovanie princípov tohto dohovoru v medzinárodných rozhodovacích procesoch a v rámci medzinárodných organizácií v záležitostiach súvisiacich so životným prostredím.

8. Každá Strana zabezpečí aby osoby, ktoré uplatňujú svoje práva v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru neboli za to trestané, pokutované, prenasledované alebo akýmkoľvek spôsobom obťažované. Toto ustanovenie neovplyvňuje právo národných súdov udeliť primerané poplatky v súdnom konaní.

9. V rámci príslušných ustanovení dohovoru má verejnosť prístup k informáciám, možnosť účasti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, a to bez ohľadu na štátnu príslušnosť, národnosť alebo bydlisko, a v prípade právnickej osoby bez ohľadu na miesto registrácie a miesto výkonu činnosti.

Článok 4

PRÍSTUP K INFORMÁCIÁM O ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

1. Každá Strana zabezpečí, že verejné inštitúcie podľa nasledujúcich odsekov tohto článku, v odpovedi na žiadosť o informácie o životnom prostredí, sprístupnia verejnosti takéto informácie v súlade s národnými právnymi predpismi, pričom pri požiadaní podľa písmena b) poskytnú kópie najnovšej dokumentácie, ktorá obsahuje alebo je pripojená k takýmto informáciám:

- a) bez toho, aby musel byť uvedený záujem;
- b) v požadovanej forme s výnimkou ak:
 - i) je pre verejné inštitúcie odôvodnené poskytnúť ich v inej forme, pričom v tomto prípade bude uvedený dôvod, pre ktorý boli poskytnuté v takejto forme; alebo

- ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme;

2. Informácia o životnom prostredí uvedená v odseku 1. bude poskytnutá ihneď ako je to možné a najneskôr do jedného mesiaca od podania žiadosti, ak rozsah a komplexnosť požadovanej informácie neoprávňujú predĺžiť toto obdobie do dvoch mesiacov od podania žiadosti. Žiadateľ bude informovaný o akomkoľvek predĺžení a dôvode, ktorý toto predĺženie oprávňuje.

3. Žiadosť o informáciu o životnom prostredí môže byť zamietnutá ak:

- a) verejná inštitúcia, ktorej je žiadosť adresovaná, nemá požadovanú informáciu;
- b) žiadosť je zjavne nezmyselná alebo je vyjadrená príliš všeobecne; alebo
- c) žiadosť sa týka nedokončeného materiálu, alebo sa týka vnútornej korešpondencie verejných inštitúcií, ak je takáto výnimka umožnená národným právom alebo obvyklým postupom, berúc do úvahy verejný záujem, ktorému zverejnenie slúži.

4. Žiadosť o informáciu o životnom prostredí môže byť zamietnutá, ak by jej zverejnenie nepriaznivo ovplyvnilo:

- a) ochranu tajomstva v konaní verejnej inštitúcie, ak je táto ochrana upravená národným právom;
- b) medzinárodné vzťahy, obranu štátu alebo bezpečnosť verejnosti;
- c) priebeh súdneho konania, právo občanov na spravodlivé súdne konanie alebo možnosť orgánu verejnej správy viesť vyšetrovanie trestnoprávnej alebo disciplinárnej povahy;
- d) ochrana obchodného a priemyselného tajomstva, ak je takáto ochrana v práve umožnená s cieľom ochrániť oprávnený ekonomický záujem. Z tohoto hľadiska musia byť informácie o emisiách, ktoré sú dôležité z hľadiska ochrany životného prostredia, sprístupnené;
- e) práva duševného vlastníctva;
- f) ochranu osobných údajov a/alebo spisov týkajúcich sa fyzickej osoby, ak táto osoba nesúhlasila so sprístupnením tejto informácie pre verejnosť, ak je takáto ochrana umožnená národným právom;
- g) záujmy tretej strany, ktorá poskytla žiadanú informáciu bez toho, aby to bola alebo mohla byť jej zákonom stanovená povinnosť a ak táto strana nesúhlasila so sprístupnením materiálu; alebo
- h) životné prostredie, ku ktorému sa informácia vzťahuje, ako napríklad miesta rozmnožovania vzácnych druhov.

Spomenuté dôvody pre zamietnutie budú vykladané reštriktívne berúc do úvahy záujem verejnosti, ktorému zverejnenie slúži a berúc do úvahy, či požadované informácie súvisia s emisiami do životného prostredia.

5. Ak verejná inštitúcia nemá požadovanú informáciu o životnom prostredí, ihneď ako je to možné informuje žiadateľa o verejnej inštitúcii, kde je podľa jej názoru možné požiadať o túto informáciu alebo odstúpi žiadosť tejto inštitúcii a informuje o tom žiadateľa.

Každá Strana zabezpečí, že ak informácie, ktoré sa podľa odseku 3 c) a odseku 4 nesprístupnia je možné oddeliť tak, že nie je ovplyvnená dôvernosť takto oddelených informácií, verejná inštitúcia sprístupní zostatok požadovanej informácie o životnom prostredí.

7. Zamietnutie poskytnutia informácie bude v písomnej forme v prípade, ak bola žiadosť podaná písomne, alebo žiadateľ o to požiadal. V zamietnutí bude uvedený dôvod zamietnutia a informácia o možnosti preskúmania postupu v zmysle článku 9. Zamietnutie bude uskutočnené čo najskôr, avšak najneskôr do jedného mesiaca, ak komplexnosť informácie neoprávňuje predĺžiť toto obdobie do dvoch mesiacov od podania žiadosti. Žiadateľ bude informovaný o akomkoľvek predĺžení lehoty a o dôvodoch, ktoré predĺženie oprávňujú.

8. Každá Strana smie umožniť svojim verejným inštitúciám vyberať poplatky za poskytovanie informácií, ale takéto poplatky nesmú prekročiť primeranú výšku. Verejné inštitúcie, ktoré majú v úmysle vyberať poplatky za poskytovanie informácií, sprístupnia pre žiadateľov cenník poplatkov, ktoré môžu byť vybrané, s uvedením podmienok, za ktorých môžu byť vybrané alebo odpustené, a kedy je poskytnutie informácie podmienené uhradením poplatku vopred.

Článok 5

ZBER A ŠÍRENIE INFORMÁCIÍ O ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

1. Každá Strana zabezpečí aby:

- a) verejné inštitúcie mali a aktualizovali informácie o životnom prostredí vzťahujúce sa k ich funkciám;
- b) boli ustanovené povinné systémy tak, aby bol zabezpečený zodpovedajúci tok informácií do verejných inštitúcií o navrhovaných a existujúcich činnostiach, ktoré môžu významne ovplyvniť životné prostredie;
- c) v prípade akéhokoľvek bezprostredného ohrozenia zdravia obyvateľstva alebo životného prostredia spôsobeného ľudskou činnosťou alebo prírodnou príčinou, všetky informácie, ktoré má verejná inštitúcia a ktoré by mohli umožniť verejnosti prijať opatrenia na prevenciu alebo zmiernenie škôd spôsobených týmto ohrozením, musia byť okamžite zaslané tej časti verejnosti, ktorá môže byť ovplyvnená.

2. Každá Strana v rámci národného práva zabezpečí, že spôsob, akým sú informácie o životnom prostredí sprístupňované verejnosti verejnými inštitúciami, je transparentný a informácie o životnom prostredí sú skutočne dostupné, okrem iného, prostredníctvom:

- a) poskytovania dostatočných informácií verejnosti o type a rozsahu informácií o životnom prostredí, ktorú majú príslušné verejné inštitúcie, o základných lehotách a podmienkach, za ktorých sú takéto informácie sprístupňované a dostupné, a o postupe, ktorým môžu byť získané,
- b) ustanovením a dodržiavaním praktických opatrení, ako sú:
 - i) verejne prístupné zoznamy, registre alebo spisy;
 - ii) povinnosť úradníkov pomáhať verejnosti pri hľadaní informácií spadajúcich do pôsobnosti tohto dohovoru; a
 - iii) ustanovenie kontaktných útvarov; a
- c) poskytovania bezplatného prístupu k informáciám o životnom prostredí obsiahnutých v zoznamoch, registroch alebo spisoch, ako je uvedené v písmene b) i);

3. Každá Strana zabezpečí, že informácie o životnom prostredí budú postupne dostupné v elektronických databázach, ktoré sú verejnosti ľahko prístupné prostredníctvom verejných telekomunikačných sietí. Informácie dostupné v tejto forme by mali obsahovať:

- a) správy o stave životného prostredia, ako je uvedené v odseku 4;
- b) texty právnych predpisov súvisiacich alebo upravujúcich oblasť životného prostredia;

c) ak je to vhodné, politiky, plány a programy v oblasti životného prostredia alebo s životným prostredím súvisiace a dohody v oblasti životného prostredia; a

d) iné informácie, v takom rozsahu, aby prístup k nim v takejto forme uľahčil uplatnenie národného práva, ktorým sa uplatňuje tento dohovor,

za predpokladu, že také informácie sú už dostupné v elektronickej forme.

4. Každá Strana v pravidelných intervaloch, neprekračujúcich tri alebo štyri roky, zverejní a rozšíri národnú správu o stave životného prostredia, vrátane informácií o kvalite životného prostredia a informácií o nepriaznivých vplyvoch na životné prostredie.

5. Každá Strana, v rámci svojho vlastného práva a za účelom rozširovania, prijme opatrenia, okrem iného:

a) legislatívne a koncepcné materiály, ako sú stratégie, politiky, programy a akčné plány, ktoré sa vzťahujú k životnému prostrediu, a správy o postupe ich naplňania, pripravené na rôznych úrovniach verejnej správy; a

b) medzinárodné dohody, dohovory a zmluvy v otázkach životného prostredia;

c) ak je to vhodné, iné dôležité medzinárodné dokumenty o životnom prostredí.

6. Každá Strana bude stimulovať prevádzkovateľov, ktorých činnosti majú významný dopad na životné prostredie, aby pravidelne informovali verejnosť o vplyvoch svojich činností a výrobkov na životné prostredie, kde je to primerané prostredníctvom dobrovoľných systémov environmentálneho označovania a systémov environmentálneho auditu, alebo inými prostriedkami.

7. Každá Strana bude:

a) zverejňovať skutočnosti a analýzy skutočností, ktoré považuje za významné a týkajúce sa tvorby návrhov hlavných politik v záležitostiach životného prostredia;

b) zverejňovať alebo inak sprístupňovať dostupný vysvetľujúci materiál o svojich jednaniach s verejnosťou v záležitostiach spadajúcich do pôsobnosti tohto dohovoru; a

c) poskytovať v primeranej forme informácie o výkone verejných funkcií alebo poskytovaní verejných služieb týkajúcich sa životného prostredia na všetkých úrovniach verejnej správy.

8. Každá Strana vytvorí mechanizmy s cieľom zabezpečiť dostatočnú informovanosť verejnosti o výrobkoch tak, aby sa mohli spotrebiteľia na základe týchto údajov rozhodovať pre možnosť šetrnejšie k životnému prostrediu.

9. Každá Strana vykoná, zohľadňujúc, ak to je vhodné, medzinárodné postupy, kroky k postupnému zavedeniu jednotného celonárodného systému zoznamov alebo registrov znečistenia vo forme štruktúrovanej a verejne prístupnej počítačovej databázy zostavovanej prostredníctvom normalizovaných hlásení. Takýto systém môže obsahovať vstupy, úniky a prenosy určeného rozsahu látok a produktov z určitého rozsahu činností vrátane použitia vody, energie a zdrojov do zložiek životného prostredia, ako aj na miesta v priemyselných objektoch i mimo tieto miesta, a na miesta spracovania a likvidácie odpadov.

10. Nič v tomto článku nemôže ovplyvniť právo Strán odmietnuť zverejnenie určitej informácie o životnom prostredí v zmysle článku 4, odsek 3. a 4.

Článok 6

ÚČASŤ VEREJNOSTI NA ROZHODOVANIACH O VYMEDZENÝCH ČINNOSTIACH

1. Každá Strana

a) bude uplatňovať ustanovenia tohto článku vo vzťahu k rozhodnutiam či povoliť navrhované činnosti uvedené v Prílohe I. ,

b) v súlade so svojím národným právom bude tiež uplatňovať ustanovenia tohto článku na rozhodnutia o navrhovaných činnostiach mimo rozsahu Prílohy I., ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie. Strany pre tento účel určia, či určitá navrhovaná činnosť je predmetom týchto ustanovení; a

c) sa môže rozhodnúť, a to od prípadu k prípadu, ak to národné právo umožňuje, neuplatňovať ustanovenia tohto článku na navrhované činnosti slúžiace účelom obrany štátu, ak sa táto Strana domnieva, že takéto uplatnenie môže mať nepriaznivý vplyv na tieto účely.

2. Zainteresovaná verejnosť bude informovaná hneď na začiatku rozhodovacieho procesu týkajúceho sa životného prostredia, podľa okolností či už verejným oznamom alebo jednotlivo, a to vhodným, včasným a účinným spôsobom, okrem iného, o:

a) navrhovanej činnosti a žiadosti, o ktorej sa bude rozhodovať;

b) podstate možných rozhodnutí alebo o návrhu rozhodnutia;

c) verejnej inštitúcii zodpovednej za prijatie rozhodnutia;

d) uvažovanom postupe, vrátane toho, ako a kedy môže byť poskytnutá táto informácia:

i) začiatok procesu;

ii) možnosti účasti verejnosti;

iii) čas a miesto akéhokoľvek plánovaného verejného prerokovania;

iv) uvedenie verejnej inštitúcie od ktorej môžu byť získané príslušné informácie a kde boli informácie pre účely preskúmania verejnosťou uložené;

v) uvedenie príslušnej verejnej inštitúcie alebo akéhokoľvek iného úradného orgánu, ktorému môžu byť predložené pripomienky alebo otázky a časového rozpisu pre predloženie pripomienok a otázok; a

vi) uvedenie toho, aké informácie o životnom prostredí vzťahujúce sa k navrhovanej činnosti sú k dispozícii, a

e) skutočnosti, že činnosť podlieha národnému alebo cezhraničnému procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

3. Procesy účasti verejnosti budú zahŕňať primeraný časový rámec pre jednotlivé fázy, ktorý poskytne dostatočný čas pre informovanie verejnosti v súlade s odsekom 2. a pre verejnosť možnosť pripraviť sa a účinne sa zúčastňovať na rozhodovacom procese o životnom prostredí.

4. Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti môže prebiehať účinne.

5. Každá Strana bude, ak je to primerané, stimulovať potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadanim o súhlas jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.

6. Každá Strana bude žiadať príslušné verejné inštitúcie, aby za účelom preskúmania poskytli zainteresovanej verejnosti, na základe žiadosti ak to vyžaduje národné právo, prístup bez poplatku, a ihneď ako je to možné, ku všetkým informáciám týkajúcim sa rozhodovacieho procesu uvedeného v tomto článku, ktoré sú dostupné počas etapy účasti verejnosti a to bez ovplyvnenia práva Strany na odmietnutie zverejnenia určitej informácie podľa článku 4, odsek 3. a 4. Príslušné informácie budú obsahovať najmenej a bez toho, že by boli dotknuté ustanovenia článku 4:

a) popis miesta činnosti a fyzikálnu a technickú charakteristiku navrhovanej činnosti, vrátane odhadu očakávaných reziduí a emisií;

b) popis významných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie

- c) popis uvažovaných opatrení na prevenciu a/alebo zmiernenie vplyvov, vrátane vypúšťaných emisií,
- d) netechnické zhrnutie vyššie uvedeného;
- e) náčrt hlavných možností riešenia vypracovaných žiadateľom; a
- f) hlavné správy a odporúčania, ktoré boli v súlade s národným zákonodarstvom, postúpené verejnej inštitúcii v čase, keď má byť zainteresovaná verejnosť informovaná v súlade s odsekom 2.
7. Spôsoby účasti verejnosti umožnia verejnosti predložiť písomné, alebo ak je to primerané, na verejnom prerokovaní alebo preskúmaní so žiadateľom, akékoľvek pripomienky, informácie, analýzy alebo názory, ktoré považuje za dôležité vo vzťahu k navrhovanej činnosti.
8. Každá Strana zabezpečí, aby pri rozhodovaní boli povinne zohľadnené výsledky účasti verejnosti.
9. Každá Strana zabezpečí, aby po prijatí rozhodnutia verejnou inštitúciou bola verejnosť okamžite informovaná v súlade s príslušnými postupmi. Každá Strana sprístupní verejnosti text rozhodnutia spolu s odôvodneniami a úvahami, na ktorých je rozhodnutie založené.
10. Každá Strana zabezpečí, že v prípade, keď verejná inštitúcia prehodnotí alebo bude meniť prevádzkové podmienky pre činnosť uvedenú v odseku 1, ustanovenia odsekov 2. až 9. tohto článku sa budú aplikovať, mutatis mutandis (s nevyhnutnými zmenami v podrobnostiach) a tiež tam, kde je to vhodné.
11. Každá Strana uplatní, v rámci svojho národného práva, a to v možnom a primeranom rozsahu, ustanovenia tohto článku v rozhodnutiach týkajúcich sa povoľovania zámerného uvoľňovania geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia.

Článok 7

ÚČASŤ VEREJNOSTI NA TVORBE PLÁNOV, PROGRAMOV A POLITÍK TÝKAJÚCICH SA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Každá Strana prijme vhodné praktické a/alebo iné opatrenia zabezpečujúce účasť verejnosti počas prípravy plánov a programov súvisiacich so životným prostredím, v transparentných a spravodlivých podmienkach, poskytnúc verejnosti potrebné informácie. V tomto systéme budú uplatnené ustanovenia článku 6, odsek 3, 4 a 8. Príslušná verejná inštitúcia zistí verejnosť, ktorá sa môže procesu zúčastniť, berúc do úvahy ciele tohto dohovoru. Každá Strana umožní verejnosti zúčastniť sa v príslušnom rozsahu na príprave politik súvisiacich so životným prostredím.

Článok 8

ÚČASŤ VEREJNOSTI NA PRÍPRAVE VYKONÁVACÍCH PREDPISOV A/ALEBO VŠEOBECNE POUŽITEĽNÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH NORMATÍVNYCH NÁSTROJOV.

Každá Strana sa bude snažiť podporovať, pokiaľ sú ešte možnosti otvorené, účinnú účasť verejnosti na príslušnej úrovni počas prípravy vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných, právne záväzných pravidiel verejnými inštitúciami, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie. Za týmto účelom by mali byť vykonané nasledovné kroky:

- a) mali by byť stanovené dostatočné časové rámce pre účinnú účasť;
- b) mali by byť zverejnené návrhy predpisov alebo by mali byť inak verejne sprístupnené; a
- c) verejnosti by mala byť daná možnosť pripomienkovania, a to priamo alebo prostredníctvom zastupiteľských poradných orgánov.

Výsledky účasti verejnosti budú zohľadnené v najvyššej možnej miere.

Článok 9

PRÍSTUP K SPRAVODLIVOSTI

1. Každá Strana v rámci svojho národného práva zabezpečí, aby každý, kto sa domnieva, že jeho žiadosť o informácie na základe článku 4. zostala nepovšimnutá, bola protiprávne odmietnutá, či už čiastočne alebo úplne, neprímerane zodpovedaná alebo sa s ňou nenaložilo tak, ako sa malo v súlade s ustanoveniami článku 4, mal prístup k opravným prostriedkom pred súdom alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona.

V tých prípadoch, keď Strana umožní takéto opravné prostriedky pred súdom, zabezpečí, aby táto osoba mala tiež prístup k rýchlemu procesu stanovenému zákonom, a to zdarma či za nízky poplatok, k novému prejednaniu verejnou inštitúciou alebo preskúmaniu iným nezávislým a nestranným orgánom, iným ako súd.

Konečné rozhodnutia, v zmysle odseku 1, sú záväzné pre verejnú inštitúciu, ktorá má informácie. Zdôvodnenie sa uvedie písomne, prinajmenšom ak prístup k informáciám je podľa tohto odseku zamietnutý.

2. Každá Strana, v rámci svojho národného práva, zabezpečí, aby členovia zainteresovanej verejnosti

a) majúci dostatočný záujem;

alebo, alternatívne

b) ak pretrváva porušovanie ich práva v prípadoch, kde to právne predpisy Strany upravujúce správne konanie požadujú ako predbežnú podmienku,

mali prístup k opravným prostriedkom pred súdom a/alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona za účelom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, skutku alebo opomenutia, ktoré sú predmetom ustanovení článku 6, v prípadoch upravených ustanoveniami národného práva a bez toho, že by boli dotknuté ustanovenia odseku 3, ktoré sú predmetom iných relevantných ustanovení tohto dohovoru.

O tom, čo predstavuje dostatočný záujem a porušovanie ich práva, bude rozhodnuté v súlade s požiadavkami národného práva a v súlade s cieľom dať zainteresovanej verejnosti široký prístup k súdnemu konaniu v rozsahu, ktorý stanovuje tento dohovor. Pre tento účel sa záujem akejkoľvek mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 2, odsek 5 považuje za dostatočný pre účel písmena a). Tieto organizácie budú považované za také, že ich práva môžu byť poškodené pre účel písmena b).

Ustanovenia odseku 2 nevylučujú možnosť predbežného preskúmania správnym orgánom a nie je nimi dotknutá požiadavka uplatnenia správnych opravných prostriedkov pred súdnymi opravnými prostriedkami, ak takáto požiadavka vyplýva z národného práva.

3. Navyiac, bez vplyvu na opravné procesy podľa odsekov 1 a 2, každá Strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej národnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdnemu konaniu umožňujúcemu napadnutie konaní a opomenutí právnických a fyzických osôb a verejných inštitúcií, ktoré sú v rozpore s jej národným právom v oblasti životného prostredia.

4. Navyiac, bez toho, že by boli dotknuté ustanovenia odseku 1, postupy uvedené v odsekoch 1, 2 a 3, zaistia zodpovedajúcu a účinnú nápravu, vrátane prikázaných úľav ak sú vhodné, a musia byť primerané, spravodlivé, včasné a nie nedostupne drahé. Rozhodnutia podľa tohto článku budú vydávané alebo zaznamenané písomne. Rozhodnutia súdov, a kde je to možné i iných orgánov, budú verejne prístupné.

5. S cieľom posilniť účinnosť ustanovení tohto článku, každá Strana zabezpečí, aby bola verejnosť informovaná o možnostiach správnych a súdnych opravných prostriedkov a zväží vytvorenie vhodných podporných mechanizmov s cieľom odstrániť alebo znížiť finančné a iné bariéry v prístupe k spravodlivosti.

Článok 10

STRETNUTIE STRÁN

1. Prvé stretnutie strán sa uskutoční nie neskôr ako jeden rok po tom, ako tento dohovor vstúpi do platnosti. Riadne stretnutia strán sa musia uskutočňovať najmenej raz za každé dva roky, ak nie je Stranami rozhodnuté inak alebo na základe písomnej požiadavky ktorejkoľvek Strany podporenej najmenej tretinou strán do šiestich mesiacov odvtedy, ako bola požiadavka doručená Výkonným tajomníkom Európskej hospodárskej komisie všetkým Stránam.

2. Strany budú na svojich stretnutiach uskutočňovať priebežné hodnotenie napĺňania tohoto dohovoru na základe pravidelných správ Strán, a zohľadňujúc tento účel:

a) budú preskúmať politiky a zákonné a metodologické prístupy v oblasti prístupu k informáciám, účasti verejnosti v rozhodovacom procese a prístupu k súdnemu konaniu v záležitostiach životného prostredia z hľadiska ich ďalšieho zlepšovania;

b) budú si vymieňať informácie o nadobudnutých skúsenostiach pri uzatváraní a uskutočňovaní dvojstranných a mnohostranných zmlúv alebo iných zmlúv, ktoré majú vzťah k účelom tohto dohovoru a v ktorých je zúčastnená jedna alebo viac Strán;

c) budú hľadať, ak je to vhodné, služby príslušných orgánov EHK, rovnako ako iných oprávnených medzinárodných orgánov a špecializovaných výborov primerane vo všetkých otázkach so zámerom dosiahnuť účel tohto dohovoru;

d) ustanovia akékoľvek podporné orgány ak sa to ukáže nevyhnutné;

e) pripraví, ak je to vhodné, protokoly k tomuto dohovoru;

f) zväžia a prijímú návrhy dodatkov k tomuto dohovoru v súlade s ustanoveniami článku 14;

g) zväžia a uskutočnia akúkoľvek doplňujúcu činnosť, ktorá môže byť potrebná pre naplnenie účelov tohto dohovoru;

h) prerokujú a na svojom prvom stretnutí na základe súhlasnej vôle všetkých strán prijímú rokovací poriadok pre svoje stretnutia a stretnutia podporných orgánov;

i) na svojom prvom stretnutí zhodnotia svoje skúsenosti pri uskutočňovaní ustanovení článku 5, odsek 9 a zväžia, ktoré kroky sú nevyhnutné na ďalší rozvoj systému uvedeného v tom ustanovení, berúc do úvahy medzinárodné procesy a vývojové trendy, vrátane vypracovania príslušného nástroja týkajúceho sa registrov a súpisov prenosu a vypúšťania znečisťujúcich látok, ktoré môžu byť prílohou k tomuto dohovoru.

3. Stretnutie strán môže, ak to je nevyhnutné, zväziť vytvorenie finančných nástrojov na základe súhlasnej vôle všetkých Strán.

4. Organizácia spojených národov, jej odborné organizácie a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, ako aj ktorýkoľvek štát alebo regionálna hospodárska integračná organizácia, ktoré sú podľa článku 17 oprávnené podpísať tento dohovor, ale ktoré nie sú Stranami tohto dohovoru, a ktorákoľvek medzivládna organizácia pôsobiaca v oblasti dotknutej týmto dohovorom, sú oprávnené zúčastňovať sa ako pozorovatelia na stretnutiach Strán.

5. Ktorákoľvek mimovládna organizácia pôsobiaca v oblasti dotknutej týmto dohovorom a ktorá informovala Výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie o svojom želaní byť zastúpená na stretnutí Strán, má právo zúčastniť sa ako pozorovateľ, pokiaľ najmenej jedna tretina zúčastnených Strán nepodá námietku.

6. Pre účely odsekov 4 a 5, pravidlá a postupy uvedené v odseku 2 h) upraví praktickú organizáciu účasti a ostatné príslušné podmienky.

Článok 11

PRÁVO HLASOVAŤ

1. S výnimkou uvedenou v odseku 2) má každá Strana tohto dohovoru jeden hlas.
2. Regionálne ekonomické integračné organizácie vykonávajú právo hlasovať o veciach spadajúcich do ich kompetencie počtom hlasov zodpovedajúcim počtu ich členských štátov, ktoré sú Stranami tohto dohovoru. Tieto organizácie nemôžu vykonávať právo hlasovať, ak ich členské štáty toto právo vykonávajú samostatne a naopak.

Článok 12

SEKRETARIÁT

Výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie bude vykonávať nasledujúce funkcie sekretariátu:

- a) zvolávanie a príprava stretnutia Strán;
- b) rozosielanie správ a iných materiálov obdržaných v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru Stranám;
- c) iné funkcie, o ktorých môžu Strany rozhodnúť.

Článok 13

PRÍLOHY

Prílohy tohto dohovoru predstavujú jeho neoddeliteľnú časť.

Článok 14

DODATKY K DOHOVORU

1. Ktorákoľvek Strana môže navrhnúť dodatky k tomuto dohovoru.
2. Text akéhokoľvek navrhnutého dodatku k tomuto dohovoru musí byť predložený písomne Výkonnému tajomníkovi Európskej hospodárskej komisie, ktorý s ním zoznámi všetky Strany minimálne 90 dní pred stretnutím Strán, na ktorom je navrhnuté jeho prijatie.
3. Strany vyvinú najvyššie úsilie na dosiahnutie dohody na základe súhlasnej vôle všetkých Strán o navrhovanom dodatku k tomuto dohovoru. Ak boli všetky kroky pre dosiahnutie súhlasnej vôle všetkých strán vyčerpané a dohoda nebola dosiahnutá, dodatok sa prijme, ako posledná možnosť, 3-štvrtinovou väčšinou hlasov prítomných a hlasujúcich Strán na stretnutí.
4. Dodatky k tomuto dohovoru prijaté v súlade s odsekom 3 tohto článku predloží depozitár všetkým Stranám na ratifikáciu, schválenie alebo prijatie. Dodatky tohto dohovoru iné ako dodatky k prílohe vstupujú do platnosti pre tie Strany, ktoré ich ratifikovali, schválili alebo prijali na 90. deň odo dňa, kedy bolo depozitárovi doručené oznámenie o ratifikácii, schválení alebo prijatí minimálne tromi štvrtinami týchto Strán. Pre ktorúkoľvek ďalšiu Stranu potom vstupuje do platnosti na 90. deň odo dňa, kedy Strana uložila u depozitára listiny o ratifikácii, schválení alebo prijatí dodatkov.
5. Každá Strana, ktorá nie je schopná schváliť dodatok k prílohe tohto dohovoru o tom písomne informuje depozitára do 12 mesiacov od dátumu oznámenia prijatia. Depozitár bez odkladu oboznámi všetky strany o obdržaných oznámeniach. Strana môže kedykoľvek toto oznámenie nahradiť svojim schválením a po uložení listín o schválení u depozitára sa dodatky k prílohe stanú pre túto stranu platnými;
6. Po uplynutí 12 mesiacov od dátumu depozitárovho oznámenia uvedeného v odseku 4 sa dodatok k prílohe stane platným pre tie Strany, ktoré nezaslali depozitárovi oznámenie podľa ustanovení odseku 5, pokiaľ nie viac ako jedna tretina Strán zaslala takéto oznámenie.

7. Pre účely tohto článku "prítomné a hlasujúce Strany" znamená Strany, ktoré sú prítomné a odovzdajú kladný alebo záporný hlas.

Článok 15

HODNOTENIE SÚLADU

Na stretnutí strán sa na základe súhlasnej vôle všetkých Strán vytvorí nepovinné mechanizmy pre posúdenie súladu s ustanoveniami tohto dohovoru, ktoré majú nekonfrontačný, mimosúdny a konzultačný charakter. Tieto mechanizmy musia umožniť primeranú účasť verejnosti a môžu tiež zahŕňať možnosť posúdiť stanoviská členov verejnosti k záležitostiam týkajúcim sa tohto dohovoru.

Článok 16

RIEŠENIE SPOROV

1. Ak vznikne medzi dvoma alebo viacerými Stranami spor o výklade a uplatnení tohto dohovoru, budú hľadať riešenie prostredníctvom rokovani alebo prostredníctvom iných prostriedkov urovnávania sporov prijateľných pre sporiace sa Strany.

2. Pri podpisovaní, ratifikovaní, prijímaní, schvaľovaní alebo pristupovaní k tomuto dohovoru alebo kedykoľvek neskôr, môže Strana depozitárovi písomne deklarovat, že v prípade sporu, ktorý nebol vyriešený v súlade s odsekom 1, prijme jeden alebo obidva z nasledujúcich prostriedkov riešenia sporov, ako povinný vo vzťahu ku ktorejkoľvek Strane prijímajúcej rovnaký záväzok:

- a) predloženie sporu Medzinárodnému súdnemu dvoru;
- b) arbitráž v súlade s procesom uvedeným v Prílohe II.

3. Ak Strany sporu prijmú obidva prostriedky riešenia sporov uvedené v odseku 2 vyššie, spor môže byť predložený len Medzinárodnému súdnemu dvoru, ak sa Strany nedohodnú inak.

Článok 17

PODPIS

Tento dohovor bude otvorený na podpis v Aarhuse (Dánsko) 25. júna 1998, a potom v sídle OSN v New Yorku do 21. decembra 1998 pre členské štáty Európskej hospodárskej komisie rovnako ako pre štáty majúce štatút pozorovateľa v Európskej hospodárskej komisii v zmysle odsekov 8 a 11 Rezolúcie Hospodárskej a sociálnej rady 36 (IV) z 28. marca 1947 a pre regionálne hospodárske integračné organizácie konštituované suverénnymi členskými štátmi Európskej hospodárskej komisie, na ktoré ich členské štáty preniesli svoje právomoci týkajúce sa záležitostí upravených týmto dohovorom, vrátane právomoci uzatvárať zmluvy vzťahujúce sa k týmto záležitostiam.

Článok 18

DEPOZITÁR

Generálny tajomník Organizácie spojených národov plní funkciu depozitára tohto dohovoru.

Článok 19

RATIFIKÁCIA, PRIJATIE, SCHVÁLENIE A PRISTÚPENIE

1. Tento dohovor je predmetom ratifikácie, prijatia alebo schválenia signatárskymi štátmi a regionálnymi hospodárskymi integračnými organizáciami.

2. Tento dohovor bude otvorený pre pristúpenie od 22. decembra 1998 pre krajiny a regionálne hospodárske integračné organizácie uvedené v článku 17.

3. Akýkoľvek iný štát, neuvedený v odseku 2 vyššie, ktorý je členom OSN, môže pristúpiť k tomuto dohovoru na základe súhlasu stretnutia Strán.

4. Akákoľvek organizácia uvedená v článku 17, ktorá sa stane Stranou tohto dohovoru bez toho, aby niektorý z jej členských štátov bol Stranou tohto dohovoru, je viazaná všetkými povinnosťami vyplývajúcimi z tohto dohovoru. V prípade organizácie, ktorej jeden alebo viac členských štátov je Stranou tohto dohovoru, táto organizácia a jej členské štáty sa dohodnú na svojich príslušných právomociach pri vykonávaní povinností vyplývajúcich z tohto dohovoru. V takýchto prípadoch nie sú organizácia a jej členské štáty oprávnené vykonávať práva v rámci tohto dohovoru konkurenčne.

5. Regionálne hospodárske integračné organizácie uvedené v článku 17 budú vo svojich listinách o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení oznamovať rozsah svojich kompetencií vo vzťahu k záležitostiam upravovaným týmto dohovorom. Tieto organizácie tiež informujú deponitára o všetkých podstatných zmenách v rozsahu ich kompetencií.

Článok 20

VSTÚPENIE DO PLATNOSTI

1. Tento dohovor vstupuje do platnosti 90. deň odo dňa uloženia šestnástej listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení.

2. Pre účely odseku 1, žiadne uloženie listiny regionálnou hospodárskou integračnou organizáciou nebude počítané ako ďalšie v prípade, že už došlo k uloženiu listín členskými štátmi takejto organizácie.

3. Pre každý štát a organizáciu uvedenú v článku 17, ktorí ratifikovali, prijali alebo schválili tento dohovor alebo k nemu pristúpili, potom čo už bolo uložených šestnásť listín o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení, tento dohovor vstúpi do platnosti 90. deň po dátume uloženia listín o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení týmto štátom alebo organizáciou.

Článok 21

VYSTÚPENIE

Kedykoľvek po uplynutí troch rokov od dátumu, kedy tento dohovor vstúpil do platnosti pre Stranu, táto môže z tohto dohovoru vystúpiť na základe predloženia písomného oznámenia deponitárovi. Každé takéto vystúpenie vstúpi do platnosti na 90. deň od dátumu, kedy bolo doručené deponitárovi.

Článok 22

AUTENTICKÉ TEXTY

Originál tohto dohovoru, pre ktorý sú anglický, francúzsky a ruský text rovnako autentické, bude uložený u Generálneho tajomníka Organizácie spojených národov.

Na dôkaz toho dolupodpísaní, súc na to riadne splnomocnení, podpísali tento dohovor.

V Aarhuse, (Dánsko), dňa dvadsiatehopenateho júna tisícdeväťstodevät'desiatosem.

PRÍLOHY

PRÍLOHA I

Zoznam činností uvedených v článku 6, odsek 1a)

1. Energetický priemysel:

- Rafinérie ropy a plynu;
- Prevádzky pre splyňovanie a skvapalňovanie;
- Tepelné elektrárne a iné spaľovacie zariadenia s tepelným príkonom 50 MW a viac;
- Koksárenské pece;
- Jadrové elektrárne a ostatné jadrové reaktory vrátane ich rozobratia alebo vyradenia z prevádzky 1/ (okrem výskumných zariadení na výrobu alebo premenu štiepných a obohatených materiálov, ktorých maximálny výkon nepresahuje 1 kW spojitého tepelného zaťaženia);
- Prevádzky na spracovanie vyhoreného jadrového paliva;
- Prevádzky navrhnuté na:
 - na výrobu alebo obohatenie jadrového paliva;
 - na spracovanie vyhoreného jadrového paliva alebo vysoko rádioaktívneho odpadu;
 - na konečnú zneškodnenie vyhoreného jadrového paliva;
 - len na konečné zneškodnenie rádioaktívneho odpadu;
 - len na skladovanie (plánované na viac ako 10 rokov) vyhoreného jadrového paliva alebo rádioaktívneho odpadu na inom mieste ako je miesto výroby.

2. Výroba a spracovanie kovov:

- Prevádzky na praženie a spekanie kovovej rudy (vrátane sulfidovej rudy);
- Prevádzky na výrobu surového železa alebo ocele (prvotným alebo druhotným tavením) vrátane kontinuálneho odlievania s kapacitou presahujúcou 2,5 tony za hodinu;
- Prevádzky na spracovanie železných kovov:
 - (i) valcovne plechu za tepla s kapacitou presahujúcou 20 ton surovej ocele za hodinu;
 - (ii) kovácke dielne s bucharmi, ktorých energia presahuje 50 kJ na buchar, kde používaná tepelná energia presahuje 20 MW;
 - (iii) zariadenia na povrchovú úpravu kovovými zliatinami, kde vstup presahuje 2 tony surovej ocele za hodinu;
- Zlievárne železných kovov s výrobnou kapacitou presahujúcou 20 ton za deň;
- Prevádzky:
 - (i) na výrobu neželezných surových kovov z rúd, koncentrátov alebo druhotných surovín metalurgickými, chemickými alebo elektrolytickými procesmi;
 - (ii) na tavenie, vrátane legovania, neželezných kovov vrátane kovového šrotu (zjemňovanie, liatie, atď.) s taviacou kapacitou presahujúcou 4 tony denne pre olovo a kadmium alebo 20 ton denne pre ostatné kovy;
- Prevádzky na povrchovú úpravu kovov a plastov používajúce elektrolytický alebo chemický proces, kde objem používaných kadií presahuje 30 m³.

3. Priemysel spracujúci minerály a horniny:

- Prevádzky na výrobu cementového slinku v rotačných peciach s výrobnou kapacitou presahujúcou 500 ton denne alebo vápna v rotačných peciach s výrobnou kapacitou presahujúcou 50 ton denne alebo iné pece presahujúce výrobnú kapacitu 50 ton denne;
- Prevádzky na výrobu azbestu a výrobkov obsahujúcich azbest;
- Prevádzky na výrobu skla vrátane sklenených vlákien s taviacou kapacitou presahujúcou 20 ton denne;
- Prevádzky na tavenie minerálnych látok vrátane výroby minerálnych vlákien s taviacou kapacitou presahujúcou 20 ton denne;

- Prevádzky na výrobu keramických výrobkov vypálením, hlavne škridiel, tehál, žiaruvzdorných tehál, dlaždíc, kameniny alebo porcelánu, s výrobnou kapacitou presahujúcou 75 ton denne a/alebo kapacitou pece presahujúcou 4 m³ a úžitkovou kapacitou pece presahujúcou 300 kg/m³.

4. Chemický priemysel:

Výroba v zmysle kategórií činností uvedených v tomto odseku znamená výrobu látok alebo skupín látok uvedených v písmenách (a) až (g) v priemyselnom meradle:

a) Chemické prevádzky na výrobu základných organických chemikálií ako sú:

- (i) jednoduché uhľovodíky (lineárne alebo cyklické, nasýtené alebo nenasýtené, alifatické alebo aromatické);
- (ii) uhľovodíky obsahujúce kyslík ako sú alkoholy, aldehydy, ketóny, karboxylové kyseliny, estery, acetáty, étery, peroxidy, epoxidové živice;
- (iii) uhľovodíky obsahujúce síru;
- (iv) dusíkaté uhľovodíky ako sú amíny, amidy, dusíkaté zlúčeniny, nitrozlúčeniny alebo zlúčeniny obsahujúce skupinu dusičnanovú, nitrilovú, kyanidovú alebo izokyanidovú;
- (v) uhľovodíky obsahujúce fosfor;
- (vi) halogénové uhľovodíky;
- (vii) organokovové zlúčeniny;
- (viii) základné plasty (polyméry, syntetické vlákna a vlákna na celulóзовom základe);
- (ix) syntetické gumeny;
- (x) farby a pigmenty;
- (xi) povrchovo aktívne látky a surfaktanty;

b) Chemické prevádzky pre výrobu základných anorganických chemikálií ako sú:

- (i) plyny ako sú čpavok, chlór alebo chlorovodík, fluór alebo fluorovodík, oxidy uhlíka, zlúčeniny síry, oxidy dusíka, vodík, oxid siričitý, karbonylchlorid;
- (ii) kyseliny ako sú kyselina chrómová, kyselina fluorovodíková, kyselina fosforečná, kyselina dusičná, kyselina chlorovodíková, kyselina sírová, óleum, kyseliny obsahujúce síru;
- (iii) zásady ako sú hydroxid amónny, hydroxid draselný, hydroxid sodný;
- (iv) soli ako sú chlorid amónny, chlorečnan draselný, uhličitan draselný, uhličitan sodný, tetraboritan sodný, dusičnan strieborný;
- (v) nekovy, oxidy kovov alebo iné anorganické zlúčeniny ako sú karbid vápenatý, kremík, karbid kremičitý;

c) Chemické prevádzky na výrobu fosforečných, dusíkatých a draselných hnojív (jednoduchých alebo kombinovaných);

d) Chemické prevádzky na výrobu základných prostriedkov na ochranu rastlín a výrobu biocídov;

e) Prevádzky využívajúce chemické alebo biologické procesy na výroby základných farmaceutických výrobkov;

f) Chemické prevádzky na výrobu výbušnín.

g) Chemické prevádzky, ktoré používajú chemické alebo biologické procesy na výrobu bielkovinových prídavných látok do krmív, kvasu a iných bielkovinových látok.

5. Odpadové hospodárstvo:

- Prevádzky na spaľovanie, zhodnotenie, chemické spracovanie alebo skládokovanie nebezpečného odpadu;
- Prevádzky na spaľovanie komunálneho odpadu s kapacitou presahujúcou 3 tony za hodinu;
- Prevádzky na zneškodňovanie nie nebezpečného odpadu s kapacitou presahujúcou 50 ton za deň;
- Skládky prijímajúce viac ako 10 ton za deň alebo s celkovou kapacitou presahujúcou 25 000 ton, okrem skládok inertného odpadu.

6. Čistiare odpadových vôd s kapacitou presahujúcou ekvivalent 150 000 obyvateľov.

7. Priemyselné podniky na:

- (a) Výrobu buničiny z dreva alebo podobných vláknitých materiálov;
 - (b) Výrobu papiera a lepenky s výrobnou kapacitou presahujúcou 20 ton denne.
8. (a) Výstavba spojení pre diaľkovú železničnú dopravu alebo výstavba letísk 2/ so základnou dĺžkou vzletovej a pristávacej dráhy 2100 m alebo viac;
- (b) Výstavba diaľnic a ciest pre motorové vozidlá; 3/
- (c) Výstavba nových štvor- a viacprúdových ciest, alebo prestavba a/alebo rozšírenie existujúcich dvoj- alebo menejprúdových ciest na štvor- a viacprúdové, kde takáto nová cesta alebo prestavovaný alebo rozširovaný úsek cesty by mal 10 km alebo viac nepretržitej dĺžky.
9. (a) Vnútrozemské vodné cesty a prístavy pre vnútrozemskú vodnú dopravu, ktoré dovoľujú plavbu lodí s výtlakom viac ako 1350 ton;
- (b) Obchodné prístavy, prístaviská pre nakladanie a vykladanie spojené s pevninou a vonkajšie prístavy (okrem železničných), ktoré môžu prijať lode s výtlakom viac ako 1350 ton.
10. Odber podzemnej vody alebo systémy umelého dopĺňania podzemnej vody, kde ročný objem odobratej alebo doplnenej vody je rovný alebo presahuje 10 miliónov kubických metrov.
11. (a) Diela na prenos vody medzi povodiami riek s cieľom predchádzať nedostatku vody, keď množstvo presunutej vody presahuje 100 miliónov metrov kubických ročne.;
- (b) V ostatných prípadoch, diela na prenos vody medzi povodiami riek, keď viacročný priemerný prietok v oblasti odberu presahuje 2 000 miliónov metrov kubických ročne a keď množstvo presunutej vody presahuje 5% tohto prietoku.

V oboch prípadoch sú vylúčené prenosy pitnej vody potrubím.

12. Ťažba ropy a zemného plynu pre komerčné účely, ak vyťažené množstvo presahuje 500 ton denne v prípade ropy a 500 000 metrov kubických denne v prípade zemného plynu.
13. Priehrady a iné zariadenia určené na zadržiavanie alebo trvalé uskladnenie vody, kde nový alebo dodatočný objem zadržiavanej alebo uskladnenej vody presahuje 10 miliónov metrov kubických.
14. Potrubia na dopravu plynu, ropy alebo chemikálií s priemerom väčším ako 800 mm a dĺžkou väčšou ako 40 km.
15. Prevádzky pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s viac ako:
- (a) 40 000 miest pre hydinu;
 - (b) 2 000 miest pre produkciu ošípaných (nad 30 kg); alebo
 - (c) 750 miest pre prasnice.
16. Kameňolomy a povrchová ťažba, ak plocha povrchu miesta ťažby presahuje 25 hektárov alebo ťažba rašeliny, kde plocha povrchu miesta presahuje 150 hektárov.
17. Výstavba visutých vedení elektrického prúdu s napätím 220 kV alebo viac a s dĺžkou viac ako 15 km.
18. Zariadenia na skladovanie ropy, petrochemických alebo chemických výrobkov s kapacitou väčšou ako je 200 000 ton alebo viac.

19. Ostatné činnosti:

- Prevádzky na predprípravu (činnosti ako sú pranie, bielenie, mercerizácia) alebo farbenie vlákien alebo textílií, ak ich spracovateľská kapacita presahuje 10 ton denne;
- Prevádzky na výrobu koží, ak ich výrobná kapacita presahuje 12 ton hotových výrobkov denne;
- (a) Bitúnky s výrobnou kapacitou väčšou ako je 50 ton denne;
- (b) Spracovanie a úprava zameraná na výrobu potravín z:
 - (i) živočíšnych surovín (okrem mlieka) s produkčnou kapacitou hotových výrobkov väčšou ako je 75 ton denne;
 - (ii) rastlinných surovín s produkčnou kapacitou hotových výrobkov väčšou ako je 300 ton denne (priemerná hodnota vyrábaná za štvrtrok)
- (c) Spracovanie a úprava mlieka, ak je množstvo spracúvaného mlieka väčšie ako 200 ton denne (priemerná hodnota vyrábaná na za rok);
- Prevádzky na zneškodňovanie a spracovanie mŕtvych tiel zvierat a živočíšneho odpadu so spracovateľskou kapacitou presahujúcou 10 ton denne;
- Prevádzky na povrchovú úpravu látok, predmetov alebo výrobkov používajúce organické rozpúšťadlá, hlavne nanášanie ochranných náterov, tlač, natieranie, odmasťovanie, vodovzdorná úprava, kalibrácia (obrábanie na presnú veľkosť), maľovanie, čistenie alebo impregnácia so spotrebou viac ako 150kg denne alebo viac ako 200 ton ročne;
- Prevádzky na výrobu uhlíka (uhlie pálené pri vysokej teplote) alebo elektrografitu spaľovaním alebo grafitizáciou.

20. Ktorákoľvek činnosť neuvedená v odseku 1-19, kde je podľa národného práva zabezpečená účasť verejnosti v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

21. Ustanovenia článku 6, odsek 1 a) sa nevzťahujú na ktorýkoľvek z vyššie uvedených projektov vypracovaných iba alebo najmä pre vývoj a testovanie nových metód a výrobkov počas doby kratšej ako dva roky pokiaľ nie je pravdepodobné, že by mohli mať za následok nepriaznivé účinky na životné prostredie alebo zdravie.

22. Akákoľvek zmena alebo rozšírenie činností, kde takáto zmena alebo rozšírenie splní kritériá/limity stanovené v tejto prílohe, bude predmetom článku 6, odsek 1 a). Akákoľvek iná zmena alebo rozšírenie činností bude predmetom článku 6, odsek 1 b).

Poznámky

- 1/ Jadrové elektrárne a jadrové reaktory sa nepovažujú za takéto zariadenie keď bolo všetko jadrové palivo a ostatné rádioaktívne kontaminované prvky natrvalo odstránené z miesta prevádzky.
- 2/ Na účely tohto dohovoru, "letisko" znamená letisko, ktoré vyhovuje definícii uvedenej v dohovore z Chicaga, z roku 1944, ustanovujúcom Medzinárodnú civilnú leteckú organizáciu (ICAO) (Príloha 14).
- 3/ Na účely tohto dohovoru, "rýchlostná komunikácia" znamená cestu, ktorá vyhovuje definícii uvedenej v Európskej zmluve o hlavných európskych prepravných tepnách z 15. novembra 1975.

PRÍLOHA II

Rozhodcovské konanie

1. V prípade sporu postúpenému na rozhodcovské konanie (arbitráž) podľa článku 16, odsek 2 tohto dohovoru, strana alebo strany oznámia sekretariátu predmet sporu a označia najmä články tohto dohovoru, o ktorých interpretáciu alebo aplikáciu ide. Sekretariát zašle obdržané informácie všetkým stranám tohto dohovoru.

2. Rozhodcovský súd pozostáva z troch členov. Žalujúca strana alebo strany ako aj druhá strana alebo strany sporu si určia arbitra a takto navrhnutí arbitri určia spoločnou dohodou tretieho arbitra, ktorý bude predseda rozhodcovského súdu. Takto zvolený arbitier nesmie byť štátny príslušník ani jednej strany sporu, nesmie mať bydlisko na území ani jednej z týchto strán, nesmie byť u nich zamestnaný, ani nesmie byť nijako inak do prípadu zainteresovaný.

3. Ak nebol do dvoch mesiacov od určenia druhého arbitra určený predseda rozhodcovského súdu, Výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie na požiadanie ktorejkoľvek strany sporu určí predsedu v rámci ďalšej dvojmesačnej lehoty.
4. Ak si jedna zo strán sporu neurčí arbitra do dvoch mesiacov po obdržaní žiadosti, môže o tom druhá strana informovať Výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie, ktorý určí predsedu rozhodcovského súdu v rámci ďalšej dvojmesačnej lehoty. Po svojom určení predseda rozhodcovského súdu požiada stranu, ktorá si neurčila arbitra, aby tak učinila do dvoch mesiacov. Ak tak v danej lehote neučiní, predseda o tom informuje Výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie, ktorý toto určenie vykoná v rámci ďalšej dvojmesačnej lehoty.
5. Rozhodcovský súd rozhodne v súlade s medzinárodným právom a ustanoveniami tohto dohovoru.
6. Každý rozhodcovský súd vytvorený na základe ustanovení tejto prílohy si stanoví svoj rokovací poriadok.
7. Rozhodnutia rozhodcovského súdu, procesné i o skutkovej podstate, sa prijímajú väčšinou hlasov jeho členov.
8. Súd smie urobiť všetky primerané opatrenia na to, aby zistil fakty.
9. Strany sporu budú uľahčovať prácu rozhodcovského súdu a hlavne, použijúc všetky svoje dostupné prostriedky:
 - (a) poskytnú mu všetky príslušné dokumenty, vybavenie a informácie;
 - (b) umožnia mu, ak to je potrebné, privolať svedkov alebo odborníkov a obdržať ich dôkazy.
10. Strany a arbitri budú chrániť dôvernosť každej informácie, ktorú obdržali ako dôvernú počas pojednávania rozhodcovského súdu.
11. Rozhodcovský súd môže, na žiadosť jednej zo strán, odporučiť dočasné ochranné opatrenia.
12. Ak sa jedna zo strán sporu nedostaví na pojednávanie rozhodcovského súdu alebo nie je schopná obhajoby, druhá strana smie požiadať súd, aby pokračoval v pojednávaní a vyniesol konečné rozhodnutie. Neprítomnosť strany alebo jej neschopnosť sa obhajovať nemôže predstavovať prekážku v súdnom pojednávaní.
13. Rozhodcovský súd smie prerokovať a určiť protinávrhy vyplývajúce priamo z meritu veci sporu.
14. Pokým rozhodcovský súd nerozhodne inak z dôvodu jednotlivých okolností prípadu, súdne trovy, vrátane odmien členom súdu, sú znášané stranami sporu rovnakým dielom. Súd musí evidovať všetky svoje výdavky a musí stranám o nich poskytnúť záverečnú správu.
15. Ktorákoľvek strana tohto dohovoru, ktorá má právny záujem na merite veci sporu, a ktorá by mohla byť ovplyvnená rozhodnutím o prípade, smie do pojednávania so súhlasom súdu zasahovať.
16. Rozhodcovský súd vydá svoje rozhodnutie do piatich mesiacov od dátumu, kedy bol ustanovený, pokiaľ nezistí, že je nevyhnutné predĺžiť tento časový limit o dobu, ktorá by nemala presiahnuť päť mesiacov.
17. K rozhodnutiu rozhodcovského súdu musí byť pripojené odôvodnenie. Rozhodnutie je konečné a záväzné pre všetky strany sporu. Rozhodcovský súd zašle rozhodnutie stranám sporu a na sekretariát. Sekretariát zašle obdržané informácie všetkým stranám tohto dohovoru.
18. Akýkoľvek spor, ktorý môže vzniknúť medzi stranami, týkajúci sa výkladu alebo vykonania rozhodnutia, smie byť podaný ktoroukoľvek stranou na rozhodcovský súd, ktorý vyniesol rozhodnutie, alebo ak tento súd nemôže byť týmto zaviazaný, na ďalší rozhodcovský súd, vytvorený na tento účel tým istým spôsobom, ako prvý.